

L'arquitectura de Bohigas, l'exposició següent de la Fundació Miró

L'antològica Miró per al record

S'ha acabat l'exposició "Joan Miró 1893-1993" a la Fundació Miró de Barcelona. Els responsables n'estan satisfets, per més que el nombre de visitants hagi estat inferior al que havien previst en un principi.

Dia 23 d'agost. 17 hores. Fundació Miró. Una vuitantena de persones feien cua a l'entrada del centre per veure l'exposició estrella de l'estiu: "Joan Miró (1893-1993)". Els espais de venda de souvenirs de l'interior —protagonitzats pel catàleg— eren plens de gent, que tafanejaven entre els diversos *gatchets* —mirolàndies— que podien adquirir. El bar-restaurant, on servien quatre tipus diferents d'espagueti, amanides i postres també era ple. Un cop dins l'exposició, a les sales que vessaven l'esperit Miró, tampoc no hi faltava gent. Com un cuc interminable, els visitants resseguien els angles de les parets, llegien els títols poètics dels quadres de l'artista, admiraven les diverses etapes i contemplaven les peces-vedettes de l'antològica: La Masia, les Constel·lacions o el tríptic Blau I, II, III. A fora feia sol. I, per tot el recinte, anglesos, italians, francesos i... catalans passejaven plàcidament. Sí, molts catalano-barcelonins en aquella tarda més que assolellada de final d'agost. I un dia amb rècord d'assistència: 4.653 visitants. El ban de l'alcalde i el desplegament publicitari per la ciutat havien fet el seu efecte. I els barcelonins, és clar, no podien deixar de veure la millor exposició de l'estiu i la millor, també, que mai s'hagi muntat d'aquest ar-

tista a la ciutat, tal com proclamava l'alcalde. Era la recta final. Cinc mesos abans, els responsables de la Fundació estaven eufòrics.

Dia 20 d'abril. 8 del vespre. Fundació

Miró. Una llarga filera de més de cinc-cents *vips* del món de la cultura feien cua davant la Fundació. A migdia també s'havia aconseguit l'*overbooking*, amb la inauguració reial —però de dol— com a

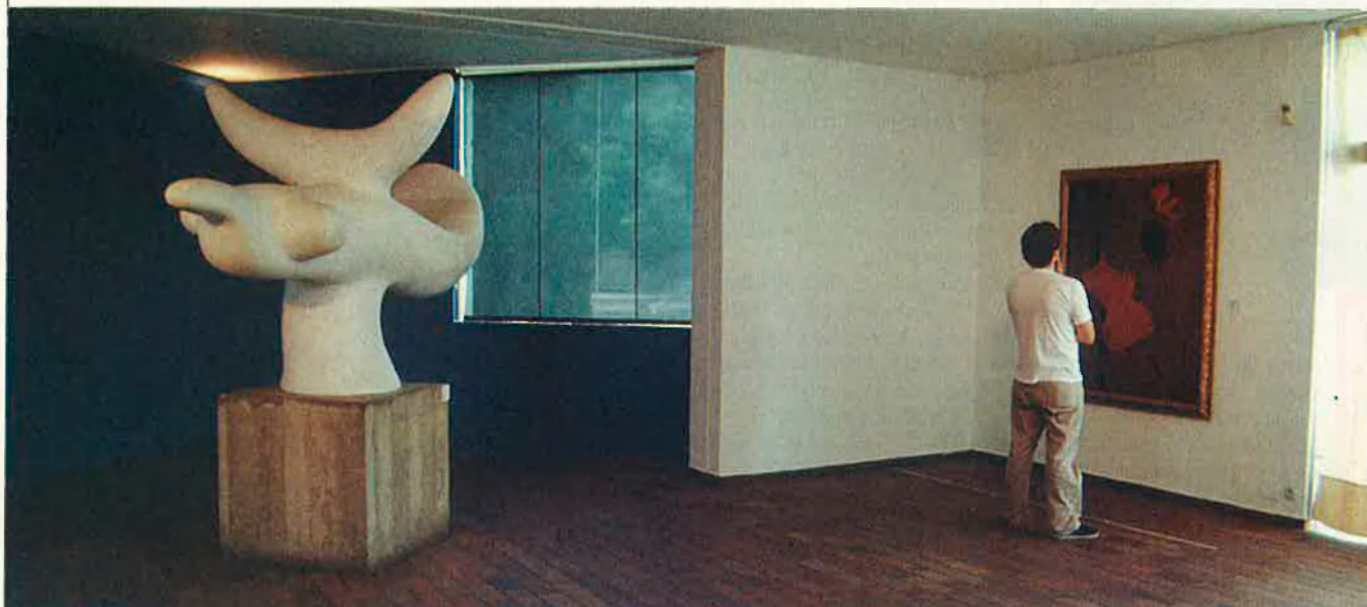
pol d'atracció. La llum de la tarda portava la fosca del vespre —la màgia de l'hora—, en un ambient de plàcida festa acotxada per l'estètica de Xavier Olivé i la música de Carles Santos. Santos, damunt una bastida, dominant la ciutat, i davant una càmera, dirigia divuit músics distribuïts per insospitats racons de l'edifici de Josep Lluís Sert, que seguien el director a través de monitors de televisió. "Era com un aire condicionat musical —diu Santos— que fluïa dins i fora de la Fundació. I la cantant, a dalt la façana, amb una túnica vermella que queia fins al peu de l'entrada, era un reclam de benvinguda". En aquest marc i amb aquesta sintonia s'inaugurava l'exposició més important de l'Any Miró.

La preparació de l'antològica també havia portat cua: quatre anys abans s'establien els primers contactes amb el director del Museu d'Art Modern de Nova York (MOMA), Richard Oldenburg, i amb diversos col·leccionistes, museus i galeries de tot el món. L'objectiu: aconseguir de reunir les peces més significatives de l'ar-

Si bé es preveien uns 300.000 visitants, l'assistència final no ha arribat als 250.000.

JOAN VILA

L'antològica que celebrava el centenari de Joan Miró ha estat la millor exposició de l'estiu i la millor que mai no s'ha muntat de l'artista a Barcelona.

JOAN VILA

tista, facilitant-ne una lectura aprofundida i alhora didàctica. 180 pintures i 300 dibuixos preparatoris (inèdits, encara que propietat de la Fundació) n'eren el resultat.

Dies abans d'acabar l'antològica Miró —que ha estat impossible de prorrogar— el president de la Fundació, Eduard Castellet, manifestava a EL TEMPS la seva satisfacció: “Des d'un punt de vista tècnic, l'exposició ha estat un èxit més que rodó. Les crítiques han estat favorables i, a nivell econòmic, encara no es pot dir amb exactitud, perquè falta fer el balanç, però espero que haurem cobert”. L'exposició ha costat 450 milions.

L'ESTADÍSTICA I EL BAN

L'inici multitudinari de l'antològica feia preveure que es complirien les previsions de públic, 300.000 visitants, que havien estimat els responsables de la fundació. Durant els dies d'abril i el mes de maig el públic, sense ser massiu, acudia a la mostra, però al mes de juny foren pocs els visitants que passaren per la Miró. A mitjan juliol, les dades estadístiques que el mateix centre feia públiques demostraven que les expectatives no es complien i, sobretot, destacaven la poca afluència de públic barceloní. Fins aquell moment, unes 118.000 persones havien visitat l'exposició i, d'aquestes, només el 33% eren catalans. L'eufòria que fins llavors havia envoltat l'exposició es dissolia.

Segons Eduard Castellet, “la previsió, la vam fer en un moment d'eufòria

econòmica, però la recessió posterior ha fet que el nombre de visitants sigui inferior. Hem de tenir en compte que l'entrada costa mil pessetes (per tant, no es pot comparar amb l'antològica d'Antonio López de Madrid, que era gratuïta) i que la recessió econòmica també ha fet minvar considerablement l'afluència del turista japonès, un públic que coneix i estima Miró”. Però en aquell moment es van adduir altres raons: bona part del públic no havia entès que les entrades, a més de poder-se adquirir anticipadament al BBV, també es podien comprar a la Fundació el mateix dia.

Per frenar aquesta tònica, durant el mes de juliol es va viure a Barcelona una nova campanya publicitària per captar l'atenció dels ciutadans i l'alcalde, Pasqual Maragall, va editar un ban recordant als barcelonins que no perdessin “l'oportunitat de formar part de la gran minoria d'homes i dones que hauran pogut gaudir d'aquesta mostra única”.

Segons Castellet, la poca afluència de públic de la ciutat era deguda al fet que “Barcelona es pensa que ja coneix Miró, per això hi ha gent que s'ha desentès una mica de l'exposició”.

El dilluns 23 d'agost, una setmana abans d'acabar l'antològica, el nombre de visitants era de 212.118. Castellet creu

que s'arribarà als 250.000. Durant els últims dies d'exposició s'han tornat a formar cues a la porta.

Eduard Castellet pensa que la Fundació “ha complert el seu objectiu, que és de fer conèixer l'obra del fundador. Això és el que val. I també hem demostrat que el centre té unes possibilitats artístiques envejables, que fem les coses amb qualitat,

i que si la Fundació normalment només està al 40 o 50% de les seves possibilitats és per una qüestió de diners. L'any 1992 vam haver de treballar amb un pressupost de només 250 milions”.

Durant el mes de setembre la Fundació restarà tancada i obrirà al mes d'octubre amb una exposició de projectes arquitectònics del bufet Martorell-Bohigas-McKay i Puigdomènech. Mentrestant, 96 Mirós seran exposats al MOMA de Nova York, on formaran part

de l'exposició “Joan Miró: A Retrospective”.

L'antològica “Miró 1893-1993” s'ha acabat amb una dicotomia sostinguda: l'alta qualitat artística de l'exposició no ha anat acompanyada de l'èxit de públic previst. Malgrat això, no ha faltat la festa en l'últim dia d'exposició. Amb l'estètica de Xavier Olivé, és clar.

Montse Serra

A la Fundació s'hi han pogut veure obres inèdites de Miró junt amb les permanents de sempre.

JOAN VILA